

Tallet paa disse sidste Selskaber er 401; men i hele Tyskland findes der cirka 1500 Aktieselskaber. Bogens Arrangement er fortræffeligt, og hvis Oplysningerne gennemgaaende ere korrekte, kan den anbefales som «Nachslagebuch» til alle dem, for hvem de tyske Aktieselskaber have Interesse.

Dr. G. Hanssen: Agrarhistorische Abhandlungen. Leipzig, S. Hirzel. 1880. (568 S.)

I denne Bog har den göttingske Professor samlet de agrarhistoriske Afhandlinger, han siden 1835 har offentliggjort i forskjellige Tidsskrifter. Man finder deri Afhandlingerne «Ansichten über das Agrarwesen der Vorzeit», «Wechsel der Wohnnütze und Feldmarken in germanischer Urzeit», «die Gehöferschaften im Regierungsbezirk Trier», «Zur Geschichte norddeutscher Gutswirthschaft seit Ende des 16. Jahrhunderts», sex Afhandlinger «zur Geschichte der Feldsysteme in Deutschland», samt et Par Recensioner af Nasses Bog om det middelalderlige Markfællesskab i England og af Miaskowskis Bog om det tyske Schweizes Agrarforholds historiske Udvikling.

Bismarcks Skattereform-Plan.

E. Filger: Der Steuerreform-Plan für das Deutsche Reich. Berlin, Leonh. Simion. 1880. (64 S.) [«Freihandl. Blätter, herausgeg. vom Verein zur Förderung der Handelsfreiheit. Heft 7.»]

En yderst skarp, med Dygtighed gennemført Kritik af de Bismarck'ske Skatteprojekter. Forf. gennemgaaer først de enkelte Skatter hver for sig, Grundskatten, Bygningsskatten, Klasseskatten, den klassificerede Indkomstskat, Næringsskatten, de indirekte Skatter, Værnepligtsskatten og Stempelskatten. Han viser disse Skatters Betydning i Statshusholdningen, deres nuværende Stilling, hvorledes de have udviklet sig, og hvorledes de paatænkes ændrede, «reformeret» som Bismarck og Gods-ejerne kalde det. I Slutningsafsnittet gennemgaaer han derefter Skattereformens Resultater. «Reformen» skal som bekjendt bestaa i at ombytte direkte Skatter med indirekte. Naar

Tallet paa disse sidste Selskaber er 401; men i hele Tyskland findes der cirka 1500 Aktieselskaber. Bogens Arrangement er fortræffeligt, og hvis Oplysningerne gennemgaaende ere korrekte, kan den anbefales som «Nachslagebuch» til alle dem, for hvem de tyske Aktieselskaber have Interesse.

Dr. G. Hanssen: Agrarhistorische Abhandlungen. Leipzig, S. Hirzel. 1880. (568 S.)

I denne Bog har den göttingske Professor samlet de agrarhistoriske Afhandlinger, han siden 1835 har offentliggjort i forskjellige Tidsskrifter. Man finder deri Afhandlingerne «Ansichten über das Agrarwesen der Vorzeit», «Wechsel der Wohnnütze und Feldmarken in germanischer Urzeit», «die Gehöferschaften im Regierungsbezirk Trier», «Zur Geschichte norddeutscher Gutswirthschaft seit Ende des 16. Jahrhunderts», sex Afhandlinger «zur Geschichte der Feldsysteme in Deutschland», samt et Par Recensioner af Nasses Bog om det middelalderlige Markfællesskab i England og af Miaskowskis Bog om det tyske Schweizes Agrarforholds historiske Udvikling.

Bismarcks Skattereform-Plan.

E. Filger: Der Steuerreform-Plan für das Deutsche Reich. Berlin, Leonh. Simion. 1880. (64 S.) [«Freihandl. Blätter, herausgeg. vom Verein zur Förderung der Handelsfreiheit. Heft 7.»]

En yderst skarp, med Dygtighed gennemført Kritik af de Bismarck'ske Skatteprojekter. Forf. gennemgaaer først de enkelte Skatter hver for sig, Grundskatten, Bygningsskatten, Klasseskatten, den klassificerede Indkomstskat, Næringsskatten, de indirekte Skatter, Værnepligtsskatten og Stempelskatten. Han viser disse Skatters Betydning i Statshusholdningen, deres nuværende Stilling, hvorledes de have udviklet sig, og hvorledes de paatænkes ændrede, «reformeret» som Bismarck og Gods-ejerne kalde det. I Slutningsafsnittet gennemgaaer han derefter Skattereformens Resultater. «Reformen» skal som bekjendt bestaa i at ombytte direkte Skatter med indirekte. Naar

Bismarck ogsaa foreslaar Indførelsen af en Værnepligtskat, er han for saa vidt i Modsigelse med sit Program, idet denne Skat netop er en udpræget direkte Skat. «Reformen» vil i det Store og Hele medføre en uhyre Begunstigelse af de Rige, især Godsejerne, — og hvad de Rige slippe for, maa de Fattige og mindre Velhavende til Gjengjæld bære. For Preussens Vedkommende opstiller Forf. en Beregning, der naturligvis kun kan have en approximativ Nøjagtighed, og efter den bliver der eftergivet Befolkningen Skatter, direkte Skatter, til et Beløb af $123\frac{4}{5}$ Mill. M., medens der til Gjengjæld skal afkræves den ny Skatter, især Forbrugsafgifter, til et Beløb af 122 Mill. M., altsaa omtrent det samme Beløb. For Befolkningen i dens Helhed er der altsaa hverken Tale om Skattelettelse eller Skatteforøgelse men kun om Skatteomlægning; men for de Rige og Velhavende bliver der Tale om en betydelig Skattelettelse, og for de Fattige og mindre Velhavende om en betydelig Skatteforøgelse. Det er Principet! Saadan tager Gods-ejer- og Junkerregimentet sig ud i Tyskland! De vigtigste Resultater af Undersøgelsen ere for Preussens Vedkommende følgende:

1) 7 Millioner Fattige, eller over en Fjerdedel af den preussiske Befolkning, faa knap $\frac{1}{2}$ Million M. eftergivet; thi da de i Forvejen ikke svare direkte Skat, kunne de ikke profitere ved Nedsættelsen af de direkte Skatter; men i ny Skatter, Told og Værnepligtskat m. m., maa de efter Hr. Fitgers Beregning svare over 27 Millioner M.

2) 15 Millioner, eller noget over Halvdelen af Befolkningen, de Næstfattigste, faa eftergivet den Klasseskat (Klasseskattens tre nederste Trin) de svare, og nogen Bygningsskat, ialt et Beløb af 28 Millioner M.; — men i ny Skatter faa de et Tillæg af 58 Millioner M. De tabe altsaa ved «Reformen» c. 30 Millioner M.

3) Over disse 15 Millioner staar 1 Million Personer (4 pCt. af Befolkningen), der svare Klasseskattens fjerde Klasse. I Klasseskat og Bygningsskat slippe de for $5\frac{1}{2}$ Mill. M.; — i ny Skatter faa de et Beløb af noget over 4 Mill. M. De profitere altsaa noget, men ikke meget ved «Reformen».

4) Vi gaa et Trin i Vejret og komme til dem, der erlægge Klasses kattens otte højeste Grader: $2\frac{1}{2}$ Mill. Mennesker. Her er Profitten betydeligt større: i Klasse- og Bygningsskat slippe de for næsten 36 Mill. M.; — i ny Skatter faa de knap 10 Mill. M. Profitten udgjør 26 Mill. M. Det er navnlig den besiddende Middelklasse, hvem denne Profit tilfalder.

5) Landets 620,000 rigeste Folk blive befriede for over 32 Mill. M. i gamle Skatter; — i ny Skatter faa de mellem 2 og 3 Millioner M. De profitere omtrent 30 Millioner M.

6) Desforuden foræres der de store Godsejere 12 Mill. M. i Grund- og Bygningsskat.

7) Endelig vil der eventuelt blive ydet de Rige og Velhavende en «Präcipualentlastung» paa 9 Mill; — men paa den anden Side vil der dog, i det heldigste Tilfælde, falde en «Präcipualbelastung» paa de Rige og Velhavende paa 20 Mill. M.

Den ledende Tanke for Bismarck og hans Venner synes at være denne: «Hver som haver, ham skal gives, og han skal have til Overflod; og hvo som ikke haver, ham skal og fratages det, han haver». Efter det Princip reformerer man Skatter i Preussen.

A. P.
